

Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

**NUTARIMAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. I-857 10, 12, 17, 18 IR
34 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-1086**

Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2021 m. gruodžio 15 d. sprendimo Nr. SV-S-333 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 4 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė **n u t a r i a**:

Pritarti Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 10, 12, 17, 18 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1086 (toliau – Įstatymo projektas Nr. XIVP-1086) tikslui įteisinti naminės degtinės ir kitų tradicinių gėrimų, kurių turinė etilo alkoholio koncentracija ne didesnė kaip 65 tūrio proc., gamybą bei vartojimą, suteikiant gamybos, laikymo ir vartojimo teisę ūkininkams, kurių ūkis yra įregistruotas Lietuvos Respublikos ūkininkų ūkių registre Ūkininkų ūkių registro nuostatų nustatyta tvarka, kurie teikia kaimo turizmo reikalavimus atitinkančias paslaugas ir kurie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nustatyta tvarka sertifikavę gaminamus alkoholinius gėrimus kaip tautinio paveldo produktus, tačiau pasiūlyti Lietuvos Respublikos Seimui Įstatymo projektą Nr. XIVP-1086 tobulinti pagal šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Siūlyti papildyti Įstatymo projektą Nr. XIVP-1086 nuostatomis dėl ūkininkų, kuriems leidžiama gaminti alkoholinius gėrimus, veiklos (alkoholinių gėrimų gamybos ir mažmeninės prekybos) licencijavimo, nes licencijavimas padėtų valstybei kontroliuoti alkoholio produktų gamybos ir realizavimo apimtį, užtikrinti alkoholinių gėrimų kokybės kontrolę, taip pat nuostatomis, kad pagaminti alkoholiniai gėrimai parduodami tik ūkininkui priklausančioje kaimo turizmo sodyboje galutiniam vartotojui, kaip jis apibrėžtas Reglamento [\(EB\) Nr. 178/2002](#) 3 straipsnio 18 dalyje. Nustačius ūkininko veiklai licencijavimo reikalavimus, ūkininkų veiklos priežiūrą pagal Alkoholio kontrolės įstatyme numatytą kompetenciją atliktų Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Valstybinė mokesčių inspekcija, kitos valstybės institucijos, savivaldybių institucijos ir policija. Tokiu būdu

būtų nustatytas aiškus ūkininkų gaminamų alkoholinių gėrimų gamybos ir kontrolės mechanizmas ir už gamybos ir prekybos priežiūrą ir kontrolę atsakingos institucijos.

2. Papildyti Įstatymo projektą Nr. XIVP-1086 nuostatomis, įpareigojančiomis ūkininkus tikrinti savo gaminamų naminių alkoholinių gėrimų saugą ir kokybę, sudarant sutartis su atestuotomis ar akredituotomis laboratorijomis, turinčiomis teisę atlikti alkoholio produktų kokybės laboratorinius tyrimus ir išduoti alkoholio produktų atitiktį patvirtinančius dokumentus.

3. Siūlyti patikslinti Alkoholio kontrolės įstatyme nustatytą mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais tvarką, įtraukiant nuostatas ūkininkų pagamintų naminių alkoholinių gėrimų atžvilgiu.

4. Kadangi Įstatymo projektu Nr. XIVP-1086 siūloma nustatyti ūkininkų pagamintų naminių alkoholinių gėrimų pardavimo draudimo išimtį, ši išimtis turi atspindėti ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 169 straipsnio 1 dalies dispozicijoje, t. y. šioje administracinio nusižengimo sudėtyje numatyta atsakomybės išimtis turėtų būti pildoma ir ūkininkų gaminamais alkoholiniais gėrimais, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 65 proc., arba šio straipsnio 1 dalies dispozicija (atitinkamai ir to paties straipsnio pavadinimas) turėtų būti performuluota taip: „Neteisėtas naminių alkoholinių gėrimų pardavimas ar kitoks realizavimas“. Siekiant administracinės atsakomybės taikymo nuoseklumo ir nuostatų sisteminio suderinamumo pagal analogiją siūlytina patikslinti ir Administracinių nusižengimų kodekso 137 straipsnio 1 ir 3 dalių dispozicijas jose numatant arba minėtas atsakomybės taikymo išimtis, arba neteisėtumo požymį. Laikantis teisėkūros proporcingumo ir efektyvumo principų, siekiant užtikrinti tinkamą administracinės atsakomybės taikymą atitinkamai taip pat siūlytina praplėsti subjektų, galinčių pradėti administracinių nusižengimų teiseną, atlikti administracinių nusižengimų tyrimą ir surašyti administracinių nusižengimų protokolus dėl Administracinių nusižengimų kodekso 169 straipsnyje numatytų nusižengimų, ratą.

5. Atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu galiojančiame Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 201 straipsnio 1 dalyje nustatyta baudžiamoji atsakomybė už aparatų naminei degtinei gaminti gaminimą, laikymą, gabenimą ar realizavimą, turėtų būti nustatyta išimtis, kai aparatą naminei degtinei laiko, gabena ar be tikslo realizuoti gamina ūkininkas, kuris Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo nustatyta tvarka turi išduotą licenciją gaminti stipriuosius namų gamybos alkoholinius gėrimus.

6. Siūlyti atsisakyti Įstatymo projekto Nr. XIVP-1086 5 straipsnio nuostatų, kuriomis keičiamas 34 straipsnis, kadangi ūkininkų kaip fizinių asmenų atsakomybė kyla pagal keičiamo įstatymo 33 straipsnio 1 dalį. Fizinių asmenų atsakomybę už Alkoholio kontrolės įstatyme numatytus pažeidimus siūlyti nustatyti Administracinių nusižengimų kodekse ir Baudžiamajame kodekse, priklausomai nuo to, kuriame iš nurodytų kodeksų esančią teisės pažeidimo sudėtį atitinka ūkininko padaryta veikla.

7. Siūlyti tikslinti Alkoholio kontrolės įstatymo 17 straipsnį, reglamentuojantį alkoholio produktų pardavimo, įsigijimo, laikymo ir gabenimo reikalavimus, ūkininkų pagamintų naminių alkoholinių gėrimų atžvilgiu.

8. Atsižvelgiant į tai, kad ūkininkams, gaminantiems alkoholinius gėrimus, kaip ir kitiems alkoholinių gėrimų gamintojams, būtų taikomi Alkoholio kontrolės įstatyme nustatyti su alkoholiniais gėrimais susiję draudimai, siekiant teisinio reglamentavimo nuoseklumo, siūlyti keisti Alkoholio kontrolės įstatymo 28 straipsnio 1 ir 2 dalis, įtraukiant nuostatas ir dėl ūkininkų.

9. Siekiant ūkinės veiklos subjektų lygiateisiškumo ir vienodų konkurencinių sąlygų rinkoje, siūlyti patikslinti Alkoholio kontrolės įstatyme pateikiamą alkoholio reklamos sąvoką, į ją įtraukiant ir ūkininkų veiklą, taip pat numatyti išimtis ir ūkininkų informacijai, kuri, vadovaujantis minėto įstatymo 29 straipsnio 2 dalimi, nebūtų laikoma reklama.

10. Atsižvelgiant į tai, kad ūkininkų veikla bus licencijuojama ir veiklai nustatomi tam tikri apribojimai, Įstatymo projektą Nr. XIVP-1086 siūlyti notifikuoti Europos Komisijai ir kitoms Europos Sąjungos valstybėms narėms pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

11. Atsižvelgiant į pateiktus pasiūlymus tobulinti teisinio reguliavimo apimtį, pakeisti Įstatymo projekto Nr. XIVP-1086 6 straipsnyje numatytą įstatymo įsigaliojimo datą į 2024 m. gegužės 1 d., o įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų priėmimo datą – į 2024 m. balandžio 30 d.

Ministras Pirmininkas

Žemės ūkio ministras